

TURIZMUS ÉS TERMÉSZETVÉDELEM A BODROG MENTÉN

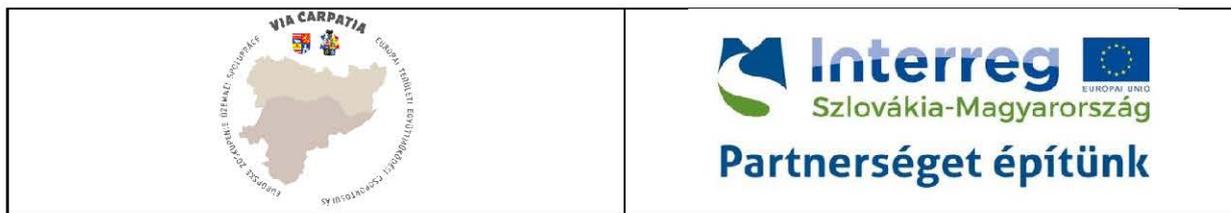
TURIZMUS A OCHRANA PRÍRODY V POVODÍ RIEKY BODROG

- Bodrog turistakalauz –

- Turistický sprievodca –

2020

ISBN 978-615-01-0408-8

A kiadvány az **Interreg V-A Szlovák Köztársaság – Magyarország Együttműködési Program – a Kisprojekt Alap** keretén belül jött létre, a „**A Természet Nem Ismer Határokat**” c. projekt részeként, a projekt azonosítója: FMP-E/1901/1.1/001

Publikácia vznikla v rámci Programu spolupráce: **Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko – Fond malých projektov** ako súčasť projektu „**Príroda nepozná hranice**” č. projektu FMP-E/1901/1.1/001

Partnerséget építünk! / Budujeme partnerstvá!

www.skhu.eu, www.viacarpatia-spf.eu

Európai Regionális Fejlesztési Alap / Európsky fond regionálneho rozvoja

Partnerek / Partneri:

Zemplínska knižnica v Trebišove

HOLOCÉN Természetvédelmi Egyesület

Class SLOVAKIA o.z.

A kiadvány tartalma nem tükrözi feltétlenül az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Obsah tejto publikácie nemusí odzrkadľovať oficiálne stanovisko Európskej únie.

TURIZMUS ÉS TERMÉSZETVÉDELEM A BODROG MENTÉN

Bodrog turistakalauz

TURIZMUS A OCHRANA PRÍRODY V POVODÍ RIEKY BODROG

Turistický sprievodca

2020

ISBN 978-615-01-0408-8

Tartalomjegyzék

1.	TERMÉSZETI ÉRTÉKEK A BODROG MENTÉN	8
1.1	A Latorca Tájvédelmi Körzet.....	8
1.2	Árvizek erdeje, a Long.....	9
1.3	Bodrozug.....	10
1.4	Vízi-és aktív turizmus.....	11
1.5	A Bodrog folyó	12
1.6	A folyó és az ember	13
1.6.1	Halászok, pákászok régen és ma	13
1.6.2	Szőlőművesek és kereskedők a Bodrog völgyében	13
1.6.3	Falvak, városok	14
1.	PRÍRODNÉ BOHATSTVO NA BREHOCH RIEKY	15
1.1	Chránená krajinná oblasť Latorica.....	15
1.2	Long, lužný les.....	16
1.3	Bodrozug.....	17
1.4	Aktívna vodná turistika.....	18
1.5	Rieka Bodrog.....	19
1.6	Rieka a clovek	20
1.6.1	Komu dala rieka obživu v minulosti a dnes	20
1.6.2	Vinohradníci a obchodníci v údolí Bodrogu.....	21
1.6.3	Dediny a mestá	21
2.	PÉLDAÉRTÉKŰ CIVIL KEZDEMÉNYEZÉS – SOSNA CIVIL EGYESÜLET	23
2.1	Bemutakozás	23
2.2	Oktatási programok.....	24
2.3	Kampányok.....	27
2.4	Nyári táborok.....	28
2.5	Természetvédelmi programok	28
2.6	Átköltözés vidékre	28
2.7	Az egyedülálló megoldások	32
2.8	A Hobbit ház tervezése, felépítése	38
2.	Občianske združenie SOSNA.....	42
2.1	Kto sme?.....	42
2.4	Letné tábory	47
2.5	Programy pre ochranu prírody	47

2.6	Prestahovanie sa na vidiek	47
2.7	Naše riešenia	51
2.8	Hobití dom	57
3.	TÖBBFOKOZATÚ TERMÉSZETVÉDELMI RENDSZER LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA	61
3.1	A magyarországi Bodrogtörzs általános leírása	61
3.1.1	A magyarországi Bodrogtörzs lehatárolása.....	61
3.1.2	A magyarországi Bodrogtörzs kialakulása, földtani viszonyok, domborzat	61
3.1.3	Talajadottságok a magyarországi Bodrogtörzsben	63
3.2	Tájhasználat a magyarországi Bodrogtörzsben.....	66
3.2.1	Felszínbontás, művelési ágak	66
3.2.2	Elhelyezkedése a földhasználati zónarendszerben	67
3.2.3	Gazdasági hasznosítása	68
3.3	Általános tájhasználati javaslat kidolgozása a vízvisszatartással érintett területekre	72
3.4	Egyedi természeti értékek, védett élőlények a Bodrogtörzsben	74
3.4.1	Védett és fokozottan védett növények	74
3.4.2	Védett és fokozottan védett állatok	75
3.4.3	A magyarországi Bodrogtörzs területén elhelyezkedő települések természeti értékei	76
3.4.4	Ökológiai és természetvédelmi szempontú területértékelés a magyarországi Bodrogtörzsben 83	
3.5	Védett természeti területek a magyarországi Bodrogtörzsben.....	84
3.5.1	Nemzetközi direktívák által védelemre kijelölt területek.....	84
3.6	Nemzeti védelem alatt álló területek.....	92
3.6.1	Tokaj - Bodrogtörzs Tájvédelmi Körzet	92
3.6.2	Long-erdő Természetvédelmi Terület	99
3.6.3	Természeti értékek az országos védelem alatt nem álló területeken.....	100
3.7	Összegzés.....	102
3.7.1	Általános problémák a mintaterület egészét tekintve	102
3.7.2	A gazdálkodás biztonságát és a környezeti elemek megőrzését elősegítő stratégia fő elemei 102	
3.7.3	Az ártéri tájgazdálkodás – a VTT- és az ÉTT- mintaterület kapcsolata	103
3.7.4	A Bodrogtörzs – javasolt – természetvédelmi zónarendszere.....	105
4.	A TERMÉSZETJÁRÁS NÉPSZERŰSÍTÉSE.....	107
4.1	A természetjárás rövidtörténete	107
4.2	A kirándulás és a túrázás	108
4.3	A túrázás	109

4.4	A túravezetés, mint mesterség.....	112
4.5	A túravezető felkészültsége.....	112
4.6	Technikai felkészültség.....	122
4.7	A vízitúrázás szabályai	123
4.7.1	A látogatás szabályai a Bodrozugban	123
4.7.2	Látogatható területek.....	124
4.7.3	Engedélyezés	124
4.7.4	Vízi közlekedés.....	124
4.7	A Pravidlá vodnej turistiky.....	130
4.7.1	Pravidlá pre návštevníkov.....	130
4.7.2	Územia prístupné návštevníkom	131
4.7.3	Povolenie	131
4.7.4	Vodná doprava	131
4.8	A túrafelszerelés.....	138
4.9	A túravezetés.....	146
5.	A ZEMPÉNI HEGYSÉG TURISZTIKAI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA	164
5.1	Természeti adottságok	164
5.1.1	Geológia.....	164
5.1.2	Növényvilág	166
5.1.3	Állatvilág	170
5.2	Ember és természet.....	174
5.2.1	Vadgazdálkodás	174
5.2.2	Természetvédelmi helyzetkép.....	176
5.2.3	Erdőgazdálkodás.....	178
5.2.4	Tájtörténet, tájhasználat	179
5.2.5	Hegyalja és a bor.....	182
6.	ÉPÍTETT KÖRNYEZETÜNK A BODROG VÍZGYŰJTŐJÉN.....	184
6.1	Sáropatak	184
6.2	Sátoraljaújhely.....	186
6.3	Széphalom	187
6.4	Füzérradvány	188
6.5	Pálháza.....	189
6.6	Füzér	189
6.7	Tokaj	191

6.8	Tarcal	192
6.9	Erdőbénye.....	193
6.10	Erdőbénye fürdő.....	194
6.11	Tolcsva	194
6.12	Erdőhorváti.....	195
6.13	Komlóska	196
6.14	Hercegekút	196
6.15	Makkoshotyka	196
6.16	Rátka	197
6.17	Tállya.....	197
6.18	Mád.....	198
6.19	Monok.....	198
6.20	Szerencs.....	199
7.	AJÁNLOTT TÚRA ÚTVONALAK	201
7.1	Rostalló környéke	201
7.2	Nagy-Milic túra	201
7.3	Megyer-hegyi malomkő túra	202
7.4	Vulkán-túra	204
7.5	A Nagy-Kopasz	204
8.	TANÖSVÉNYEK.....	206
8.1	Kormos-Bába tanösvény.....	206
8.2	Ósrög tanösvény.....	207
8.3	Páfrány tanösvény Rostalló	207
8.4	Telér Tanösvény.....	208
8.5	Malomkő Tanösvény	208
8.6	Megyer-hegyi Erdőismereti tanösvény	209
8.7	Bor és Pálinka Tanösvény	210
8.8	Vaddisznó tanösvény	210
8.9	Őz tanösvény	210
8.10	Vadmacska tanösvény	211
8.11	Róka tanösvény	212
8.12	Borz tanösvény	212
8.13	Fekete-hegyi tanösvény.....	213
8.14	Magas hegyi tanösvény	214

8.15	Bodrogzugi Vízitúra Tanösvény	215
8.16	Hétszőlő tanösvény Tokaj.....	216
8.17	Erdőbényei tanösvény	217
8.18	Borostyán tanösvény	217
IRODALOM.....		219
TÉRKÉPMELLÉKLET.....		226